

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Олена ГРИБАНОВА

09 2023

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА
З ПРАКТИКУМОМ ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань: 01 освіта / педагогіка

спеціальності: 012 дошкільна освіта

освітньо-професійної програми: дошкільна освіта

Укладач: Світлана ДОБРОСКОК

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії початкової
та дошкільної освіти
Протокол № 1 від “29” серпня 2023
Голова ЦК

(підпис)

Юлія ТИМОШЕНКО
(ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від “07” вересня 2023
Заступник директора з НМР

(підпис)

Альона ХОДАКОВСЬКА
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Загальна кількість годин – 120	Галузь знань 01 – освіта/педагогіка	Нормативна
		Рік підготовки: 4
	Спеціальність 012 дошкільна освіта	7-й семестр
		Лекції
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: <u>4</u> години	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	28 год.
		Практичні
		28 год.
		Самостійна робота
		64 год.
		Вид контролю: іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Дитяча література з практикумом виразного читання» полягає в опануванні системи знань про дитячу літературу як гармонійну складову художньої літератури, її специфічні особливості, етапи становлення й розвитку; ознайомлення та аналіз текстів української дитячої літератури, яка адресована дітям дошкільного віку. Вивчення курсу спрямоване на свідоме формування естетичного смаку, високої читацької та загальної культури; вміння використовувати текстовий матеріал у навчально-виховному процесі, а також формування практичних навиків роботи з дитячою книгою.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити зміст і завдання кожного з розділів дисципліни;
- засвоїти основні етапів розвитку дитячої літератури в історичній ретроспективі;
- прищепити здобувачам освіти сприйняття літературного твору для дітей як явища мистецтва, наділеного неоціненним виховним потенціалом;
- сприяти розвитку естетичних смаків, зацікавленню художнім словом, духовною спадщиною українського народу;
- засвоїти основні відомості про загальний розвиток літературного процесу, літературознавчий аналіз, про письменника як непересічну особистість;
- розвинути творчі й комунікативні здібності студентів, їхнє образне мислення, вміння аналізувати твори для дітей, аргументувати власні

судження;

- удосконалити вміння компетентно орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі, застосовувати здобуті знання в професійній діяльності.

У випадку успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмних компетентностей.**

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкування державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Компетентності, визначені ВСП ЕПФК ЗНУ:

ЗК 9. Здатність до організації проектної діяльності, до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 12. Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань, доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності. Здатність діяти у відповідності з принципами академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК 9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК 10. Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК 14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК 16. Здатність застосовувати знання, уміння і навички із циклу професійної підготовки, що є основою побудови змісту освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти Державного стандарту дошкільної освіти для розв'язання практичних ситуацій і задач в реальному освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

СК 17. Здатність створювати і реалізовувати умови щодо формування технологічної компетенції на засадах інтеграції різних видів діяльності дітей дошкільного віку: предметно-практичній, конструктивній, предметно-ігровій, художньо-практичній, господарсько-побутовій; використовувати засоби сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

РН5. Виявляти та узагальнювати результати діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій

PH6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.

PH8. Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

PH9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм

PH14. Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

PH18. Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

Результати навчання визначені ВСП ЕПФК ЗНУ:

PH21. Керувати власною активністю відповідно до особистісних цінностей з урахуванням умов, цілей, завдань освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.

PH22. Інтерпретувати зміст і вимоги БКДО та варіативних програм дошкільної освіти, рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення.

Міждисциплінарні зв'язки. Проблематика курсу «Дитяча література з практикумом виразного читання» конкретно пов'язана з курсами «Педагогіка з основами педагогічної майстерності», «Педагогіка гри в закладах дошкільної освіти», «Психологія», «Психологічна діагностика дітей дошкільного віку», «Анатомія, фізіологія, гігієна дітей дошкільного віку», «Дошкільна лінгводидактика», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Дитяча література як предмет вивчення

Тема 1. *Вступ. Українська дитяча література в контексті національної культури. Культура і техніка мовлення.*

Поняття «національна культура». Її компоненти, значення. Роль усної народної творчості та авторської літератури в контексті культурного розвитку. Роль дитячої літератури у соціалізації сучасної дитини. Масова культура, її вартості, місце у соціалізації сучасної дитини. Поняття техніки мовлення.

Тема 2. *Стародавня література. Нормативність і культура українського мовлення.*

Література Стародавнього Сходу: легенди та перекази. Міфотворчість Давньої Греції: Прометей, Геракл, Аргонавти, Декар та Ікар, Едіп. Відгомони первісних уявлень про Всесвіт і людину. Легенди з демонологічно-апокрифічними елементами.

Тема 3. *Усна народна творчість у контексті розвитку української дитячої літератури. Техніка мовлення.*

Поняття усної народної творчості (фольклору), специфіка його на сучасному

історичному етапі, місце фольклору в житті сучасної дитини. Мова фольклору, художньо-виражальні засоби. Фольклорні жанри та їх класифікація.

Тема 4. *Народні казки та їхнє місце в духовному житті українського народу.*

Особливе місце казки в духовній сфері українського народу. Глибина ідей, багатство та різноманітність змісту, поетичність, народність казок. Особливості рецепція казок дошкільнятами. Жанрові різновиди казок (фантастичні, соціально-побутові, про тварин). Своєрідні художні прийоми: зачини, кінцівки, композиційні повтори, динамічний діалог, лаконічність і виразність мови, ритмічність. Відмінність народної казки від казки літературного походження.

Тема 5. *Народні пісні для дітей.*

Види народних пісень для дітей: колискові, пестушки, утішки, ігрові пісні, небилиці та ін. Особливості календарно-обрядових пісень. Поняття про обряд, роль магії в ньому. Багатство змісту, близькість до дитячих інтересів, лаконічність і поетична виразність народної мови пісень. Призначення і характерні риси кожного з видів пісень.

Тема 6. *Малі фольклорні жанри для дітей.*

Зародження жанру байки. Прислів'я, приказки, загадки як вияв народної мудрості. Скоромовки, лічилки в контексті розвитку артикуляційного апарату дітей раннього віку. Композиційні особливості паремій, зв'язок із народними звичаями, традиціями.

Тема 7. *Давня українська література часів Київської Русі.*

Духовна спадщина часів Київської Русі: літописи, життя, проповіді. Історія книгодрукування. Образ Нестора Літописця. Фольклорна основа «Повісті минулих літ», легендарні уривки якої (про помсту Ольги, заснування Києва) духовно збагачують дітей. «Повчання Володимира Мономаха дітям». Творчість Г.Сковороди для дітей.

РОЗДІЛ 2. Дитячі твори кінця 19 – початку 20 століття

Тема 8. *Поетичні жанри дитячої літератури кінця 19 – початку 20 століття.*

Життєвий і творчий шлях Тараса Шевченка, Івана Франка Тематичне різноманіття віршів Олени Пчілки. Чарівність та мелодійність віршів для дітей Лесі Українки. Поняття виразності та образності мовлення. Вербальні та невербальні засоби мовлення. Аналіз поетичного твору. Художньо-зображальні засоби.

Тема 9. *Українська дитяча проза 19 століття кінця 19 – початку 20 століття.*

Алгоритм аналізу прозових творів. Творчість Івана Франка, Олени Пчілки, Михайла Коцюбинського для дітей. Автобіографічні оповідання Івана Франка («У кузні», «Малий Мирон», «Мій злочин», «Грицева шкільна наука» та ін.). Внесок Михайла Коцюбинського в дитячу літературу. Світ дитини в оповіданнях Михайла Коцюбинського («Харитя», «Маленький грішник», «Ялинка»). Оповідання Олени Пчілки («Сосонка», «Хлопчик і ведмідь»).

РОЗДІЛ 3. Новітня дитяча література

Тема 10. *Жанрово-стильове різноманіття сучасної української дитячої літератури.*

Особливості та умови розвитку дитячої української літератури кінця 20 – початку 21 ст. Емоційність як комунікативна якість мовлення. Історичні умови розвитку

дитячої літератури 20 ст. Роль книжок для дітей і дорослих у створенні морального клімату в державі в умовах війни, у формуванні морально-етичних принципів підростаючого покоління.

Тема 11. *Поетичні жанри сучасної української дитячої літератури. Особливості використання невербальних засобів виразності при читанні різножанрових художніх текстів.*

Творчий доробок Дмитра Білоуса («Диво калинове», «Чари барвінкові»), Дмитра Павличка («Де найкраще місце на землі?», «Смерічка»), Василя Симоненка («Цар Плаксій і Лоскотон», «Подорож у країну Навпаки»), Ліни Костенко («Бузиновий цар») та ін.

Тема 12. *Сучасні прозові жанри дитячої літератури: особливості аналізу.*

Творчість Всеволода Нестайка, Михайла Стельмаха, Ярослава Стельмаха, Анатолія Костецького, Катерини Перелісної для наймолодших.

Тема 13. *Сучасна дитяча література. Постмодерний період.*

Творчість Ганни Чубач («Побрехеньки для маленьких», «Граймося»), Дмитра Чередниченка («Дерева самі», «Білявий котик», «Як ти з матір'ю говориш»), Анатолія Качана («Журавель щипав щавель», «Чари ворожбита»), Михайла Слабошпицького (зб. «Чи далеко до Африки») для дітей дошкільного віку.

Тема 14. *Сучасні періодичні видання для дітей.*

Розвиток періодики для дітей: історичний екскурс. Дитячі журнали ХХ-ХХІ століття: «Барвінок», «Буслик», «Дзвіночок», «Малятко», «Пізнайко», «Червоні квіти» та ін.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	с/п	сам. роб.
1	2	3	4	6
Розділ 1. Дитяча література як предмет вивчення				
Тема 1. Вступ. Українська дитяча література в контексті національної культури. Культура і техніка мовлення.	8	2	2	4
Тема 2. Стародавня література. Нормативність і культура українського мовлення.	8	2	2	4
Тема 3. Усна народна творчість у контексті розвитку української дитячої літератури. Техніка мовлення.	8	2	2	4
Тема 4. Народні казки та їхнє місце в духовному житті українського народу.	6	2	2	2
Тема 5. Народні пісні для дітей.	8	2	2	4
Тема 6. Малі фольклорні жанри для дітей.	8	2	2	4
Тема 7. Давня українська література часів Київської Русі.	10	2	2	6
Разом за розділом 1	56	14	14	28
Розділ 2. Дитячі твори кінця 19 – початку 20 століття				
Тема 8. Поетичні жанри дитячої літератури кінця 19 – початку 20 століття.	10	2	2	6
Тема 9. Українська дитяча проза 19 століття кінця 19 – початку 20 століття.	10	2	2	6
Разом за розділом 2	20	4	4	12
Розділ 3. Новітня дитяча література				
Тема 10. Жанрово-стильове різноманіття сучасної української дитячої літератури.	10	2	2	6
Тема 11. Поетичні жанри сучасної української дитячої літератури. Особливості використання невербальних засобів виразності при читанні різножанрових художніх текстів.	10	2	2	6
Тема 12. Сучасні прозові жанри дитячої літератури: особливості аналізу.	8	2	2	4
Тема 13. Сучасна дитяча література. Постмодерний період.	10	2	2	6
Тема 14. Сучасні періодичні видання для дітей.	6	2	2	2
Разом за розділом 3	44	10	10	24

6. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Українська дитяча література в контексті національної культури. Культура і техніка мовлення.	2
2.	Стародавня література. Нормативність і культура українського мовлення.	2
3.	Усна народна творчість у контексті розвитку української дитячої літератури. Техніка мовлення.	2
4.	Народні казки та їхнє місце в духовному житті українського народу.	2
5.	Народні пісні для дітей.	2
6.	Малі фольклорні жанри для дітей.	2
7.	Давня українська література часів Київської Русі.	2
8.	Поетичні жанри дитячої літератури кінця 19 – початку 20 століття.	2
9.	Українська дитяча проза 19 століття кінця 19 – початку 20 століття.	2
10.	Жанрово-стильове різноманіття сучасної української дитячої літератури.	2
11.	Поетичні жанри сучасної української дитячої літератури. Особливості використання невербальних засобів виразності при читанні різножанрових художніх текстів.	2
12.	Сучасні прозові жанри дитячої літератури: особливості аналізу.	2
13.	Сучасна дитяча література. Постмодерний період.	2
14.	Сучасні періодичні видання для дітей.	2
Разом		28

6. Теми практичних (семінарських) занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Українська дитяча література в контексті національної культури. Культура і техніка мовлення.	2
2.	Стародавня література. Нормативність і культура українського мовлення.	2
3.	Усна народна творчість у контексті розвитку української дитячої літератури. Техніка мовлення.	2
4.	Народні казки та їхнє місце в духовному житті українського народу.	2
5.	Народні пісні для дітей.	2
6.	Малі фольклорні жанри для дітей.	2
7.	Давня українська література часів Київської Русі.	2
8.	Поетичні жанри дитячої літератури кінця 19 – початку 20 століття.	2
9.	Українська дитяча проза 19 століття кінця 19 – початку 20 століття.	2
10.	Жанрово-стильове різноманіття сучасної української дитячої літератури.	2

11.	Поетичні жанри сучасної української дитячої літератури. Особливості використання невербальних засобів виразності при читанні різножанрових художніх текстів.	2
12.	Сучасні прозові жанри дитячої літератури: особливості аналізу.	2
13.	Сучасна дитяча література. Постмодерний період.	2
14.	Сучасні періодичні видання для дітей.	2
Разом		28

7. Самостійна робота

№	Завдання	Кількість годин
1.	Порівняти орієнтовний перелік художніх творів, вміщений у 2–3-х програмах розвитку дитини дошкільного віку (на вибір) у форматі порівняльної таблиці.	4
2.	Обґрунтуйте методичні рекомендації педагогів (К. Ушинського, І. Огієнка) щодо формування читацького інтересу у дітей та їх актуальність для сьогодення.	4
3.	Охарактеризувати джерела літературного читання дошкільнят.	2
4.	Оберіть прислів'я та приказки до кожної пори року (по 10 зразків).	2
5.	Підготувати інтерактивну вікторину для вихователів і батьків «Франковими шляхами».	4
6.	Записати від бабусі чи дідуся колискову пісню, казку, легенду або ін. жанр усної народної творчості та оформити лепбук «Фольклор моєї родини».	4
7.	Підготувати колективний мультимедійний інформаційний проект «Шевченко сьогодні».	4
8.	Підготуватися до дискусії «Електронна чи друкована книжка?».	2
9.	Підготувати доповідь на тему: «Нові методики формування навички читання».	4
10.	Оберіть казку та підготуйте дидактичні рухливі ігри до неї.	2
11.	Підготуватись до виразного читання народної казки (на вибір). Презентувати свій варіант на занятті, використовуючи музичний супровід, засобів візуалізації вітається.	2
12.	Підготуйте презентацію «Місце дитячої книги у сім'ї».	3
13.	Розробити добірку вправ, ігор і завдань для формування навичок правильного, виразного мовлення.	4
14.	Розробити алгоритм бесіди з батьками на тему «Природні якості та постановка голосу».	4
15.	Розробити порівняльну таблицю «Казка народна і казка літературна: спільні та відмінні риси».	2
16.	Підготувати декламацію гуморески для дітей (гумореску обрати самостійно).	3
17.	Підготувати мультимедійну презентацію сучасного журналу для молодших школярів.	2
18.	Запропонувати 5 вправ для постановки голосу вихователя.	2

19.	Підготувати 2 анотації до сучасних дитячих книжок українських авторів.	2
20.	Скласти ТОП-10 книг для читання дітям старшого дошкільного віку.	2
21.	Доберіть 5 вправ для дітей дошкільного віку, спрямованих на розвиток рухливості голосу та правильного тону звучання.	2
22.	Підготуйте презентацію на тему «Міміка та жести як елементи виразності мовлення».	4
Разом		64

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання (творча робота) (ІНДЗ)

ІНДЗ – це самостійна пізнавальна діяльність студента, спрямована на виконання конкретного індивідуального завдання, зміст якого враховує інтереси й потреби.

Завдання: розробити буктрейлер, обравши один із програмових творів.

9. Види контролю й система накопичення балів

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою. Поточний контроль успішності студентів здійснюється практично постійно за всіма видами робіт: виконання практичних робіт, усні відповіді, поточне тестування, загальна активність на заняттях тощо.

Під час оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти використовуються такі **форми контролю**:

- ✓ поточний контроль – здійснюється у ході повсякденної навчальної діяльності студентів: відвідування лекційних, практичних занять та робота на них; експрес-тестування; усні відповіді; виконання практичних завдань;
- ✓ підсумковий контроль – здійснюється після завершення вивчення курсу: іспит.

Використовуються такі **методи перевірки**:

- ✓ усна перевірка результатів навчання (бесіда, виступ, пояснення, аргументація, взаємне оцінювання);
- ✓ письмова перевірка результатів навчання (творче завдання, написання есе, тестування, контрольні роботи).

Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

При наявності 35 балів поточного контролю, здобувач освіти отримує допуск до підсумкового контролю. Якщо він із поважних причин пропустив заняття, для відпрацювання матеріалу йому пропонується виконання практичного завдання, що фіксується у вигляді конспекту та проводиться усне опитування щодо вивченої теми на консультації.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується із загальної кількості набраних балів за результатами поточного контролю, іспиту та індивідуального додаткового завдання.

Перевірка рівня засвоєння знань (поточний та підсумковий тестовий контроль, іспит (теоретична частина) за вибором викладача може здійснюватися шляхом: комп'ютерного або письмового тестування. Практична частина заліку – письмова та усна відповіді.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань.

Поточні контрольні заходи (максимально 60 балів): доповіді на практичних заняттях, обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях (максимально 4 бали – за одне заняття); письмова контрольна робота у вигляді (максимально 10 балів, двічі за семестр під час атестаційного тижня). Контрольні тести розміщені у системі Moodle. Про контрольний тест здобувачам освіти буде повідомлено завчасно через систему сповіщення Moodle. За результатами поточного контролю студент отримує допуск до підсумкового контролю. Допуск до підсумкового контролю складає 50 балів.

№	Види робіт	Кількість робіт	Кількість балів за робот	Усього балів
1.	Виконання практичних завдань	10	4	40
2.	Модульна контрольна робота	2	10	20
3.	ІНДЗ	1	0-20	20
4.	Іспит	1	0-20	20
Усього				100

Критерії оцінювання

1. Виконання практичного завдання оцінюється у 4 бали.

Критерії оцінювання усної відповіді:

4 бали отримує здобувач освіти, який самостійно, у повному обсязі розкрив зміст питання, проявив творчий підхід до його виконання та презентації, проявив глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми; виявив навички взаємодії з аудиторією.

3 бали отримує здобувач, який виконав завдання не повністю; під час виступу виявив не повну обізнаність щодо теми заняття, але під час обговорення запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання.

2 бали отримує студент, який виконав завдання частково, з порушенням структури доповіді; під час виступу припускався певних мовленнєвих або фактичних помилок.

1 бал отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно.

2. Контрольне тестування після вивчення розділів оцінюється максимально у 10 балів.

3. Іспит оцінюється в 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою коледжу	За національною шкалою	
		екзамен	залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим		

**Критерії оцінювання знань здобувачів освіти з дисципліни
«Дитяча література з практикумом виразного читання»**

90 – 100 (А)	отримують здобувачі освіти, які мають глибокі системні знання в обсязі та в межах навчальної програми, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно здійснюють художньо-ідейний аналіз різножанрових творів, на високому рівні володіють прийомами літературознавчого аналізу, вміють адаптувати його до дошкільної аудиторії; під час декламації дитячих творів проявляють творчі, артистичні здібності. Відповіді не містять фактичних, стилістично-мовленневих недоліків, доповіді демонструють широкий арсенал невербальних засобів виразності, мовлення чітке, виразне.
82 – 89 (В)	мають здобувачі освіти, які відповідали на всіх заняттях, на високому рівні володіють навчальним матеріалом, вміють ґрунтовно аналізувати різні за жанром твори, орієнтуються у термінологічному мінімумі, більшість теоретичних тверджень підкріплюють прикладами; ініціюють виконання проблемних і творчих завдань; відповіді не містять фактичних помилок, але іноді трапляються мовленнєві огріхи, невиразність артикулювання.
74 – 81 (С)	мають здобувачі освіти, які досить добре володіють навчальним матеріалом, використовують його в процесі виконання практичних завдань, вміють аналізувати й систематизувати інформацію, однак не завжди можуть підтвердити власну думку доречними прикладами, обмежуючись загальновідомими аргументами; трапляються фактичні, мовленнєві помилки, виразність мовлення потребує удосконалення.
64 – 73 (D)	набирають ті, хто може тезово відтворити лекційний матеріал, дають не зовсім коректні визначення літературознавчих понять, не завжди можуть навести приклад, припускаються фактичних, мовленневих помилок, виразність мовлення потребує удосконалення.
60 – 63 (Е)	отримують здобувачі освіти, які відтворюють матеріал лекції, переказують самостійно опрацьований матеріал. Студенти відповідають на питання, але їм бракує переконливих аргументів, елементарних прикладів, застосовують набуті знання лише у стандартних ситуаціях, наявні примітивні висловлювання; мисленнєві операції фрагментарні або елементарні; мовлення бідне, насичене словами-паразитами, кальками та іншими стилістичними недоліками. Стиль читання невиразний у плані артикуляційних і невербальних особливостей.
35-59 (FХ) – не зараховано (з правом перескладання)	здобувач відтворює меншу частину програмового матеріалу, за допомогою викладача виконує найпростіші завдання, має розмите уявлення про літературу для дошкільнят, виявляє здатність елементарно викласти думку. Виклад думок нерідко алогічний, мовлення переобтяжене словами-паразитами, граматичними й стилістичними недоліками. Стиль читання інтонаційно бідний, невиразний.
1 – 34 (F) – не зараховано (без права перескладання)	отримують ті студенти, які фрагментарно відтворюють теоретичний матеріал шляхом вибіркового переказування конспекту, логіка викладу порушена, суть питання не завжди є зрозумілою; не можуть застосувати набуті знання в елементарних проблемних ситуаціях; відповіді містять істотні фактичні й стилістичні помилки.

Рекомендована література

Основна:

1. Аніщук А. Культура мовлення та виразне читання : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 134 с.
2. Ашиток Н. Формування гуманістично-ціннісних орієнтацій у дітей дошкільного віку на матеріалі дитячої літератури. Людинознавчі студії. Серія: Педагогіка. 2017. Вип. 5. С. 4–11.
3. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньомовленнєвої діяльності дітей в дошкільному навчальному закладі. Київ : Вид. Дім «Слово», 2006. 304 с.
4. Ватаманюк Г. Особливості сприймання дошкільниками творів художньої літератури та умови формування їх повноцінного сприйняття. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2018. Вип. 24(2). С. 215–221.
5. Велика хрестоматія для читання в дитячому садку. Київ: Махаон-Україна, 2010. 360 с.
6. Дитяча дошкільна література та виразне читання : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання / І. В. Середа. – Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2023. 142 с.
7. Каньоса П. Твори дитячої літератури як засіб розвитку комунікативних навичок і вмінь дошкільнят. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2014. Вип. 17. С. 344–349.
8. Кордонєць В., Шрамко О. Психолого-педагогічні основи формування інтонаційної виразності мовлення у дітей дошкільного віку. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2017. Вип. 1. С. 96–102.
9. Майовець А. Вплив технологічних чинників на особливості відтворення та художньо-образний лад ілюстрацій в книгах для дітей (на прикладі митців львівського мистецького середовища). Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2015. № 9-10. С. 37–42.
10. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії. Посібник для вчителів. – Тернопіль : Навчальна книга, 2011. 224 с.
11. Степанова О. Культура мовлення та виразне читання : навч.-метод. посіб. Рівне : О. Зень [вид.], 2016. 206 с.

Додаткова

1. Дитяча література. Твори українських письменників II половини ХХ-початку ХХІ століть. Навчальний посібник / упор. Н.І.Богданець-Білокаленко. Київ: Видавничий дім «Слово», 2011. 480 с.
2. Камінська Ю. Актуальні аспекти проблеми корекції темпоритмічних порушень мовлення у дітей молодшого дошкільного віку. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2013. Вип. 4(2). С. 142–152.
3. Лактюшина Т., Логвинова Л., Попова О. Логопедична робота з розвитку фонаційного дихання у дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна. 2013. Вип. 23(2). С. 275–282.

4. Усі крилаті вислови, прислів'я, приказки, загадки / укладач Н.В.Курганова. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Курс «Дитяча література з практикумом виразного читання» в системі електронного забезпечення навчання Moodle. URL: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1063>
3. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку СОНЯШНИК 3-є видання 2023 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/2023/15.03.2023/Kompl.prohrama.rozvytku.ditey.doshk.viku.2023-SONYASHNYK.15.03.2023.pdf>
4. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку "ОСВІТА І ПІКЛУВАННЯ / EDUCATION & CARE". URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/2022/09/02/Prohrama.osv.ditey.rannoho.ta.doshkil.viku-OSV.I.PIKLUVANNYA.02.09.2022.pdf>
5. Офіційний сайт журналу «Вихователь-методист дошкільного закладу». URL: <https://emetodyst.m CFR.ua/>.
6. Офіційний сайт МОН України. URL: [http:// www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua)

